

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2010-09-03
Meddelad i
Linköping

Mål nr
5763-10
Rotel 5

SÖKANDE

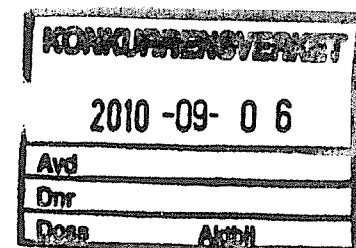
Redakliniken AB, 556533-8216
Westmansgatan 47
582 16 Linköping

MOTPART

Linköpings kommun
581 81 Linköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 24 juni 2010 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 18482

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406	Brigadgatan 3	013-25 10 00	013-25 11 40	måndag – fredag
581 04 Linköping		E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se		09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND

Linköpings kommun genomför en upphandling avseende öppenvårdsinsatser, Individ och familjeomsorg (IFO), diarienummer On 2010-26. Upphandlingen görs genom förenklat förfarande. Linköpings kommun har i tilldelningsbeslut den 16 juni 2010 beslutat att förkasta Redakliniken AB:s (bolaget) anbud avseende upphandlingsobjektet *Familjerådgivning* med motiveringen att anbudet inte bevisade att anbudsgivaren uppfyllde ställda krav avseende erfarenhet samt att det innehöll en otillräcklig beskrivning av arbetsmetodik och verksamhetsinnehåll.

ANSÖKAN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse har skett på så sätt att bolagets anbud utvärderas. Bolaget anför till stöd för sin talan bl.a. följande. Kraven i kravspecifikationen är uppfyllda. De personer som namngetts för uppdraget uppfyller de akademiska och arbetserfarenhetsmässiga kraven. I fråga om otillräcklig beskrivning av arbetsmetodik och verksamhetsinnehåll har Linköpings kommun haft god tid på sig att begära kompletterande handlingar. Om en anbudsgivare har lämnat ett lägre anbud än övriga anbudsgivare och det råder tveksamheter kring vissa skrivningar bör dessa tveksamheter utforskas innan tilldelningsbeslut fattas. Specificiteten i kravspecifikationen gällande kommunal verksamhet fyller endast målet att exkludera externa sökande. Den gynnar inte konkurrens, prisbild och kvalitet, vilket borde vara syftet med upphandlingen.

Linköpings kommun motsätter sig bifall till bolagets ansökan och anför bl.a. följande. Anbudet har förkastats eftersom det inte uppfyller samtliga i upphandlingen efterfrågade skall-krav. Av förfrågningsunderlagets allmänna information framgår att anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav inte kommer att godkännas. Beträffande upphandlingsobjektet *Familjerådgivning* har ställts krav avseende verksamhetsinnehåll och arbetsmetodik samt kompetens. Av anbudsformuläret framgår att anbudsgivare ska beskriva hur dessa krav kommer att uppfyllas. Bolaget

har i sitt anbud inte redovisat erfarenhet av familjerådgivning. I anbudet beskrivs att personalen har flerårig erfarenhet av annat socialt arbete, bl.a. inom vuxenpsykiatri och barnpsykiatri, men inte någon erfarenhet av familjerådgivning. Bolagets anbud uppfyller därmed inte ställt krav på erfarenhet av familjerådgivning. Bolaget har därutöver i sitt anbud inte beskrivit hur kravet avseende verksamhetsinnehåll och arbetsmetodik kommer att uppfyllas. Under aktuellt avsnitt i anbudsformuläret har bolaget i huvudsak redovisat personalens utbildning och erfarenhet. Anbudet uppfyller därmed inte heller i denna del de uppställda kraven. – Utrymmet för en upphandlande myndighet att begära kompletteringar från anbudsgivare är ytterst begränsat. Möjligheten att begära förtydliganden eller kompletteringar styrs inte av tider eller anbudspriser. Begäran om komplettering av ett anbud som saknar vissa i förfrågningsunderlaget efterfrågade uppgifter om ett skall-krav innebär tvärtom en risk för särbehandling och konkurrensbegränsning. Bristerna i bolagets anbud är inte av sådan art att bestämmelsen i 15 kap. 12 § LOU är tillämplig. Kommunen har som upphandlande myndighet en skyldighet att förkasta ett anbud som inte uppfyller samtliga uppställda skall-krav. Bolagets påstående att kommunen i upphandlingen ställt krav som exkluderar externa sökande tillbakavisas. Aktuell upphandling omfattar 10 ramavtal varav 8 har tilldelats externa utförare. Upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU. Förfrågningsunderlaget anger tydligt vilka krav som ställs och hur utvärdering ska ske. Kommunen har prövat inkomna anbud på i förfrågningsunderlaget angivet sätt. Samtliga anbudsgivare har behandlats lika och objektivt.

Bolaget genmäler bl.a. att det i fråga om verksamhetsinnehåll och arbetsmetodik indirekt framgår av insända bilagor att bolaget har kompetens att bedriva familjerådgivning samt redogör för sin arbetsmetod. Bolaget lämnar vidare vissa förtydliganden av anbudet gällande bl.a. kompetens och erfarenhet av familjerådgivning.

Kommunen anför med anledning av bolagets förtydliganden bl.a. att bedömning av om ett skall-krav är uppfyllt endast kan göras på de uppgifter och handlingar som inlämnats till den upphandlande myndigheten inom anbudstiden.

Förvaltningsrätten har den 24 juni 2010 beslutat att upphandlingen, i den del som avser upphandlingsobjektet *Familjerådgivning*, inte får avslutas innan rätten beslutar något annat.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Av 15 kap. 12 § LOU, i dess lydelse före den 15 juli 2010, följer att en upphandlande myndighet får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Av 16 kap. 2 § LOU, i dess lydelse före den 15 juli 2010, framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av förfrågningsunderlaget punkt 1.1 framgår bl.a. att förfrågningsunderlaget är uppdelat i tre avsnitt: allmän information, krav på utförare och uppdrag samt avtalsvillkor, jämte bilagor. Däri anges vidare att anbud som inte uppfyller samtliga skalkrav inte kommer att godkännas.

I avsnitt "Allmän information" anges i punkt 1.14 med rubrik "Anbudets innehåll" bl.a. följande. Anbudet ska lämnas i enlighet med anbudsformuläret. Anbudsgivaren ska i anbudet lämna samtliga i förfrågningsunderlaget efterfrågade uppgifter på sådant sätt att det framgår att samtliga krav och förutsättningar uppfylls. Anbudsgivaren ska på ett tydligt sätt beskriva begärda uppgifter.

I avsnitt "Krav på utföraren och anbudet" anges i punkt 2.3 med rubrik "Kompetenskrav och tillstånd" bl.a. att anbudsgivaren ska ha formell kompetens och erfarenhet för att kunna fullgöra uppdraget med de krav som ställs samt att redogörelse som styrker detta ska lämnas för företagets ledning och personal.

I bilaga 1 till förfrågningsunderlaget rubricerad "Särskilda avtalsvillkor och verksamhetskrav" anges vilka särskilda krav som ställs avseende upphandlingsobjektet *Familjerådgivning*. I punkt 3.2 med rubrik "Särskilda verksamhetskrav" anges under underrubriken "Verksamhet och arbetsmetodik" bl.a. följande. Utföraren ska kunna erbjuda samtal som är relationsinriktade, bearbetande och insiktsskapande samt stödjande och/eller informativa. – Under underrubriken "Kompetens" i samma punkt anges bl.a. följande. Personalen ska ha kompetens för att bedriva familjerådgivning. Verksamheten ska också ha kompetens när det gäller våld i nära relationer, sexologi, HBT, funktionshinder och barns utveckling. Utföraren ska ha minst tre års erfarenhet av familjerådgivning.

I anbudsformulären anges i avsnitt "3. Familjerådgivning" under rubriken "Verksamhetsinnehåll och arbetsmetodik" att utföraren ska kunna erbjuda samtal som är relationsinriktade, bearbetande, insiktsskapande, stödjande och/eller informativa samt att anbudsgivaren ska beskriva hur dessa krav kommer att uppfyllas.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Förvaltningsrätten vill inledningsvis tydliggöra att rättens prövning av huruvida en leverantörs anbud uppfyller i förfrågningsunderlaget ställda krav sker utifrån hur anbudet var utformat vid anbudstidens utgång. Det är inte möjligt att i efterhand komplettera ett anbud vid prövning i domstol.

Frågan i målet är om Linköpings kommun förfarit riktigt genom att utesluta bolaget från upphandlingen på de i tilldelningsbeslutet anförda grunderna, dvs. på grund av dels icke-uppfyllelse av ställda krav på erfarenhet, dels otillräcklig beskrivning av arbetsmetodik och verksamhetsinnehåll.

När det gäller frågan om bolaget uppfyller ställda krav på erfarenhet gör förvaltningsrätten följande bedömning. Linköpings kommun anför i målet att bolaget inte uppfyller de i upphandlingen ställda kraven på erfarenhet av familjerådgivning. Vilka krav som ställs på erfarenhet av familjerådgivning framgår av punkt 3.2 i

bilaga 1 till förfrågningsunderlaget, varvid anges endast att det krävs att utföraren ska ha minst tre års erfarenhet av familjerådgivning. Någon närmare beskrivning om vad som avses med familjerådgivning ges inte i förfrågningsunderlaget. Bolaget har i sitt anbud, på här avsedd plats i anbudsförmuläret, lämnat uppgifter om personalens arbetslivserfarenhet samt bifogat meritförteckningar till stöd för att de uppgivna personerna har efterfrågad erfarenhet. Härav framgår att en av de två uppgivna personerna har arbetat bl.a. som kurator under cirka fem år inom vuxenpsykiatri och under cirka sex år inom barnpsykiatri, varvid även ingick arbete med familjer i kris, och att den andra personen har arbetat med patienter med funktionshinder, barns utveckling och familjerådgivning i över 15 år för olika arbetsgivare. Förvaltningsrätten finner att vad som framkommit av bolagets anbud om de uppgivna personernas arbetslivserfarenhet får anses tillräckligt för att ställa krav på erfarenhet av familjerådgivning, såsom dessa definierats i förfrågningsunderlaget, ska anses uppfyllda. Bolaget har därmed uppfyllt det i förfrågningsunderlaget ställda kravet på kompetens. Linköpings kommun borde därför inte utesluta bolaget från upphandlingen på denna grund.

Fråga uppkommer då om beskrivningen i bolagets anbud av arbetsmetodik och verksamhetsinnehåll varit tillräcklig för att kraven i förfrågningsunderlaget kan anses uppfyllda. Av anbudsförmuläret framgår i här aktuell avseende att anbudsgivaren ska lämna en beskrivning av hur kraven på att kunna erbjuda samtal av visst slag kommer att uppfyllas. Bolaget har i sitt anbud, på här avsedd plats i anbudsförmuläret, lämnat en beskrivning av personalens och bolagsledningens utbildning och arbetslivserfarenhet. Bolaget har då inte uppfyllt det uppställda kravet på här aktuell beskrivning. Linköpings kommun har således haft fog för sitt beslut att utesluta bolaget från upphandlingen på denna grund.

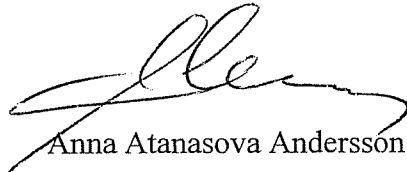
Bolaget har gjort gällande att kommunen har kunnat begära komplettering av bolagets anbud avseende beskrivning av arbetsmetodik och verksamhetsinnehåll. LOU ålägger inte någon skyldighet för den upphandlande myndigheten att begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras, utan det är anbudsgivaren själv som ansvarar för att anbudet vid anbudsinslämningen innehåller de uppgifter som efter-

frågas. Linköpings kommun har således inte förfarit fel genom att inte begära komplettering av bolagets anbud avseende beskrivning av arbetsmetodik och verksamhetsinnehåll.

Då förvaltningsrätten på ovan anförda skäl funnit att Linköpings kommun haft fog för sitt beslut att utesluta bolaget från upphandlingen på grund av otillräcklig beskrivning av de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven på arbetsmetodik och verksamhetsinnehåll föreligger inte skäl för ett ingripande enligt LOU på i ansökan anført sätt. Bolagets ansökan om överprövning ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D).

Anna Atanasova Andersson

Handläggare har varit Olof Holm.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.